

Til beslutningsforslag nr. B 123. Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 30. april 1997

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en multinational sikringsstyrke i Albanien

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren, som disse har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministrenes besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum Demokraternes medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet kan principielt tilslutte sig, at det internationale samfund i ganske særlige tilfælde griber ind i en stats forhold med militære midler under FN's ledelse eller med FN's godkendelse. Derfor har mindretallet støttet f.eks. UNPROFOR-, IFOR- og SFOR-operationerne og den FN-militære tilstedeværelse i Makedonien og dansk deltagelse heri.

I den foreliggende situation kan mindretallet derimod ikke støtte dansk deltagelse i operationen, fordi mindretallet vurderer, at den er overflødig, måske farlig og indirekte en håndsrækning til præsident Berisha.

Efter det oplyste er der visse forsyningsvanskeligheder på begrænsede områder, især i sundhedssektoren og blandt de fattigste familier, men der foreligger ikke nogen ekstrem eller akut nødsituation i Albanien. De omfattende uroligheder i begyndelsen af marts har for

længst lagt sig, og i den sidste måned har der slet ikke været uroligheder i et sådant omfang, at der er behov for massiv militær beskyttelse af de nødforsyninger, der måtte blive tale om.

Det er derfor helt ude af proportion med det faktiske behov, at der sluses 6.000 soldater udstyret med svære våben og tanks ind i landet. Det gælder så meget mere, som FN kun har givet styrken mandat til at beskytte nødforsyninger og de dertil knyttede organisationer. Det er derfor svært at frigøre sig for mistanken om, at der er skjulte hensigter med hele operationen.

Man skal huske, at uroen i Albanien skyldes et regulært oprør mod præsident Berisha, hvis position er baseret på et valg, der af de fleste iagttagere blev stemplet som svindelagtigt. I første omgang svarede Berisha med at sætte hårdt mod hårdt, men da hans soldater nægtede at støtte ham, kunne oprørerne hurtigt tage magten i en række byer i det sydlige Albanien. Derefter gav Berisha efter. Han gik dog ikke af, som oprørerne ønskede, men indvilgede i at inddrage oppositionen i regeringen. En tid kunne det se ud, som om en forsoning var undervejs, og den såkaldte forsoningsregering accepterede formentlig på den baggrund de udenlandske styrkers tilstedeværelse. Men efter at disse er begyndt at ankomme, har Berisha styrket sin position: Han har svigtet givne løfter om reel opløsning af sikkerhedspolitiet og afsættelse af dets chef og om afskaffelse af undtagelsestilstanden, og han anlægger på ny en uforsonlig holdning til oprørerne, hvis magtorganer, kaldet borgerråd, han kategorisk fordømmer og kræver opløst. Spørgsmålet om